

สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย
สถานศึกษาที่ 17 สิรินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3*

COMPETENCY OF ADMINISTRATORS TO DEVELOPING THE QUALITY
OF SCHOOLS IN SIRINTHORN NETWORK 17 UNDER THE UBON
RATCHATHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ปฏิกิรณ โปธาราม¹ และ เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม²

Patikorn Potaram¹ and Charoenwit Sompongtham²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชธานี

¹⁻²Ratchathani University, Thailand

Corresponding Author's Email: pigpotaram@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร และ 2) เพื่อสำรวจการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร เป็นการวิจัยแบบสำรวจประชากรใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการ และครูรวมจำนวน 163 คน โดยมีผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถาม 157 คน คิดเป็นร้อยละ 90.13 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีระดับการตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.964 สถิติที่นำมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถของผู้บริหารในการสนับสนุนคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร โดยรวมอยู่ในระดับสูง 2) การเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร มีหลายด้านในการพัฒนา ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการศึกษาที่มีมุ่งพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาที่เป็นอยู่ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียนเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อโครงการการศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ควรมีการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ

* Received 16 April 2025; Revised 23 May 2025; Accepted 27 May 2025

คุณภาพสถานศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูทำการวิเคราะห์ผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้เข้าใจถึงผู้เรียนและจุดอ่อนในการเรียนรู้ 5) ด้านภาวะผู้นำของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพสถานศึกษา ควรมีทักษะด้านความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินการ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this descriptive research were as follows:: 1) To analyze the ability of administrators to improve the quality of the institutions in the 17 Sirindhorn network group, and 2) To explore the enhancement of executive skills to develop the quality of education in the 17 Sirindhorn network group is a survey research. The population used in the research consisted of school administrators, deputy directors, and teachers, totaling 163 people, of whom 157 people, or 90.13 percent, responded to the questionnaire. The instrument used for data analysis was a questionnaire with 5 levels of response, which had a reliability value of 0.964. Statistics used to help in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The following results were found: 1) The ability of administrators to support the quality of educational institutions in the 17 Sirindhorn network group, is at a high level overall. 2) Enhancing the skills of administrators to develop the quality of learning in the 17th Sirindhorn Network Group has many aspects of development, including: 1) In terms of curriculum management and education that aims to develop the quality of educational institutions, it is necessary to adjust the curriculum to be consistent with the current educational policies. 2) In terms of learner development to improve the quality of educational institutions, importance should be given to allocating a budget sufficient for educational projects. 3) In terms of classroom management to improve the quality of the educational institution, there should be regular inspection and monitoring of classroom performance. 4) In terms of analysis, synthesis and research to develop learners in line with the quality of educational institutions, teachers should be supported in analyzing each learner in order to understand the learner and their weaknesses in learning. 5) In terms of leadership of teachers to improve the quality of educational institutions, they should have good relationship skills and be able to lead in implementation. 6) In terms of building relationships with the community for quality learning management.

Keywords: Competency of Administrators, Developing the Quality of Schools

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติที่ดีสามารถมีชีวิตที่มีความสุขและพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังจากสถานศึกษาดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานการศึกษา โดยอิงตามหลักการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 5 ส่วน 3 มาตรา 432 โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาและเป็นสิ่งจำเป็นต่อระบบการศึกษาของประเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข่าวสารที่มีมากมายและการแข่งขันที่ไร้พรมแดน รวมถึงวิกฤตเศรษฐกิจและทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ดังนั้นการบริหารต้องอาศัยสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ในงานนี้ผู้บริหารต้องมีความมองการณ์ไกล มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ และสามารถสื่อสารที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรภายในองค์กรใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในงานที่ทำ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด โดยมีทักษะด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (พิชามญชุ์ ลาวชัย, 2562)

สมรรถนะของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหาร โดยความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารในสถาบันการศึกษาจะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงถือเป็นฐานที่มั่นคงสำหรับองค์กร บทบาทของผู้บริหารนั้นสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับคุณภาพของสถาบันการศึกษา พร้อมทั้งมีผลกระทบต่อผลงานและวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างมาก ในขณะเดียวกัน การบริหารสถานศึกษาถือเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบในการกำหนดวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ เพราะหากระบบการบริหารนี้ไม่ดี จะส่งผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ ขององค์กร สมรรถนะของผู้บริหารเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญกลยุทธ์หนึ่งที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) สมรรถนะหลักประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดตามแนวทางการทาง การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้แก่ (1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (2) การพัฒนา (3) การบริหารจัดการชั้นเรียน (4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (5) ภาวะผู้นำครู (6) การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ตามแนวทาง

องค์ประกอบและวิธีการประเมินสถานศึกษาคุณภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านกายภาพ (2) ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา (3) ด้านมาตรฐานการศึกษา

จากรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาประจำปีกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนี้ 1) คุณภาพของผู้เรียนในด้านการอ่านออกเขียนได้ยังไม่ถึง ร้อยละ 80 2) ปัญหาการสอบ RT O-NET ของนักเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 3) ระบบการนิเทศติดตามการประเมินภายในสถานศึกษาขาดความต่อเนื่อง 4) บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) สถานศึกษายังไม่มีความพร้อมในการจัดมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2567)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงศึกษาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เป็นงานที่สอดคล้องกับบทบาทภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารต้องดำเนินการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพของผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหารให้มีสมรรถนะที่จะส่งผลต่อคุณภาพและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
2. เพื่อสำรวจการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานที่เรียนเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรการวิจัยครั้งนี้ศึกษาประชากรทั้งหมด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีจำนวน 15 โรงเรียน รวมมีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 163 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2567)

1.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในสำรวจการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงาน 4 ฝ่าย มีจำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามสมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานที่เรียนในเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสารวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวคิดสมรรถนะของผู้บริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วรวบรวมรายละเอียดเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

3.2 กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของเนื้อหาของแบบสอบถามในแต่ละขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา 2) การพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 3) การบริหารบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามคุณภาพของสถานศึกษา 5) ภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 6) การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา รวมข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ กำหนดค่าของระดับปฏิบัติงาน ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวนผู้เชี่ยวชาญ 3 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์กับข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าตั้งแต่ .67-1.00

2.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ที่ไม่ใช่ประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้สูตรของ Pearson มีค่าตั้งแต่ 0.397-0.83 และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach มีค่าเท่ากับ .964

2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูล

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชธานี โดยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจำนวน 163 ฉบับ

3.2 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.13 และทำการบันทึกคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ปีการศึกษา 2567

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย μ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ นำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย

ความหมาย

4.51–5.00 สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 157 คน คิดเป็น 90.13% วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	65	41.40
5-10 ปี	46	29.30
10-15 ปี	38	24.20
20 ปีขึ้นไป	8	5.10
รวม	157	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	119	75.80
สูงกว่าปริญญาตรี	38	24.20
รวม	157	100.00
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	35	22.30
ขนาดกลาง	82	52.23
ขนาดใหญ่	40	25.47
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 90.13 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ (1) ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 (2) 5-10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 (3) 10-15 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 (4) 20 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 75.80 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 38 คน

คิดเป็นร้อยละ 24.20 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็กจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ขนาดกลางจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.23 ขนาดใหญ่จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.47

2. ผลการศึกษาตอนที่ 2 สมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 17 สิรินครซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย μ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ จำแนกโดยรวมและรายด้าน ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.50	0.50	มาก
2. การพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.46	0.58	มาก
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.51	0.50	มากที่สุด
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.47	0.55	มาก
5. ภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.51	0.50	มากที่สุด
6. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพสถานศึกษา	4.54	0.50	มากที่สุด
รวม	4.50	0.52	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (5) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (6) ด้านการพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลสำรวจการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานที่เรียนในเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ดังนี้

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนตามนโยบายการศึกษาในปัจจุบัน และผู้บริหาร ควรนิเทศ ติดตามและประเมินผลพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณต่อโครงการในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ และผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความเป็นเลิศและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามประเมินผลของการจัดชั้นเรียนสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการบริหารชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้รู้จักผู้เรียนและข้อบกพร่องในการเรียนรู้แล้วนำมากำหนดการวิจัยผู้เรียน และผู้บริหารมีการอบรมพัฒนาแนวทางการวิจัยของผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2.5 ภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องแน่นอน กล้าได้กล้าเสีย และผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน มีน้ำใจ ให้คำแนะนำครูได้เสมอ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ และเพื่อให้ครูได้นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผล

ขออภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 17 สิรินคร เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในด้านการบริหารจัดการที่รอบรู้ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นตามองค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนิกร แสงสว่าง (2564) ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ด้านการทำงาน

เป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2 การเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานที่เรียนในเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่ามีแนวทางการเพิ่มพูนทักษะ ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนตามนโยบายการศึกษาในปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาตามความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับ สักกัญญา จัตตุรงค์ และอภิชาติ เสนะนันท์ (2559) ได้กล่าวว่า การดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ 2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณต่อโครงการในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ และกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2558) กล่าวว่าโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะโรงเรียนจะได้งบประมาณตามจำนวนหัวของนักเรียน เมื่อจำนวนนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้รับก็น้อยตามไปด้วย 3) ผู้บริหารมีการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลของการจัดชั้นเรียนสม่ำเสมอ มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการบริหารชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ วิชุดา จุ้ยนุ่ม (2564) การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้การบริหารจัดการชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียนประสบความสำเร็จได้นั้น คือ นับตั้งแต่คุณภาพของครูที่เป็นสิ่งสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนการนำเทคนิคการสอนที่หลากหลาย 4) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้รู้จักผู้เรียนและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ แล้วนำมากำหนดการวิจัยผู้เรียน สอดคล้องกับ ดารณี เอื้อชนะจิต (2561) การวิเคราะห์ผู้เรียนและการทบทวนบทเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปผลการวิจัย พบว่า ความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับผลการวิเคราะห์ผู้เรียนและการทบทวนบทเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน มีน้ำใจ ให้คำแนะนำครูได้เสมอมีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องแน่นอน กล้าได้กล้าเสีย สอดคล้องกับ ปณิณีน จันภักดี (2565) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเองมีการแสดงออกถึงการพัฒนาในตนเองของบุคลากรด้วยการให้รางวัล ยกย่อง ชมเชย สนับสนุนบุคลากรให้รางวัลตนเอง 6) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ และเพื่อให้ครูได้นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ชีวรัตน์ ไชยสิทธิ์ (2560) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนพระแสงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม ในการกำหนด

นโยบายแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ซึ่งทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ที่โรงเรียน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิริรินธร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยสรุปดังนี้

1. สมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิริรินธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่เรียนในเครือข่ายที่ 17 สิริรินธร มีดังนี้ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนตามนโยบายการศึกษาในปัจจุบัน การพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณต่อโครงการในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ต้องมีการนิเทศติดตามประเมินผลของการจัดชั้นเรียนสม่ำเสมอ และมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามคุณภาพสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้รู้จักผู้เรียนและข้อบกพร่องในการเรียนรู้แล้วนำมากำหนดการวิจัยผู้เรียน ภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ต้องมีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องแน่นอน กล้าได้กล้าเสีย และผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน มีน้ำใจ ให้คำแนะนำครูได้เสมอ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ และเพื่อให้ครูได้นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 นำผลการวิจัยไปพัฒนาอบรมปฏิบัติการให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้เป็นผู้บริหารที่มีสมรรถนะในตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 นำผลการวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาให้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน เสริมสร้างการพัฒนาสมรรถนะในการอบรมผู้บริหาร รวมถึงสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้

2.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R 8C) ให้เพิ่มมากขึ้น

2.3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมและปรับปรุงการจัดชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย

2.4 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมแนะนำให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆตามหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักผู้เรียน

2.5 ด้านภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเป็นนักรบวิตรกร

2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเป็นนักรบวิตรกร

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้พบปัญหาในแต่ละด้านซึ่งเป็นข้อมูลแนวทางในการทำการศึกษาค้างต่อไป ดังนี้

3.1 ควรศึกษาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 17 สิรินคร ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นเชิงประจักษ์และสามารถนำไปพัฒนาการวิจัยในครั้งต่อไป

3.2 ควรศึกษาปัญหาการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพสถานที่เรียนในเครือข่ายที่ 17 สิรินคร ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไปเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาที่แท้จริงพร้อมที่จะสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร และวิธีการบริหารงานให้ถูกต้องพร้อมให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2557). การวิเคราะห์ผู้เรียนและการทบทวนบทเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธีรรัตน์ ไชยสิทธิ์. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนพระ

- แสงวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. ใน งานนิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปณิณ จันภักดี. (2565). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชามญช์ ลาวชัย. (2562). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. ใน วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชนิกร แสงสว่าง. (2564). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ปทุมธานี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.
- วิชุดา จั๋นอุ่น. (2564). การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่
21. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.), 3(4),
57–66.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2555). นโยบายสาธารณะแนวความคิดการวิเคราะห์ และกระบวนการ
(พิมพ์ครั้งที่ 25). สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- สุกัญญา จัตุรงค์ และอภิชาติ เสนะนันท์. (2559). การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพของ
ผู้เรียนโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7.วารสารวิชาการ
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 2(1),1473-1487.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. (2566). รายงานผลการ
ดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2567 จาก
<https://www.ubon3.go.th/pages/index.php>